

Hastane Enfeksiyonları

Sıvı Sabun Kaynaklı *Burkholderia cepacia* Salgınlarının Önlenmesi

Kaya SÜER¹, Ayşe ARIKAN², Dilek BAYTAŞ³, Aslı AYKAÇ⁴, Tamer ŞANLIDAĞ⁵

¹ Yakın Doğu Üniversitesi Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Lefkoşa, KKTC

² Yakın Doğu Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Mikrobiyoloji Laboratuvarı Lefkoşa, KKTC

³ Yakın Doğu Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi, Lefkoşa, KKTC

⁴ Yakın Doğu Üniversitesi Tıp Fakültesi, Biyofizik Anabilim Dalı, Lefkoşa, KKTC

⁵ Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Manisa

Soru(n)

Kuzey Kıbrıs Yakın Doğu Üniversitesi Hastanesi'ne kullanılmak üzere alınan sıvı sabunlarda *Burkholderia cepacia* complex kontaminasyonunun saptanması.

Olay/Olgu

Yakın Doğu Üniversitesi Hastanesi Enfeksiyon Kontrol Komitesi hastaneye alınan sıvı sabunları kullanılmadan önce randomize olarak bakteriyel kontaminasyon açısından değerlendirilmektedir. Alınan 4 (%6) numunede bakteriyel kontaminasyon saptanması sonucu kullanılmamış olan tüm sabunlar (n= 72) mikrobiyolojik incelemeye alındı. Numuneler %5'lik koyun kanlı besiyeri ile Eosin Methylene Blue (EMB) besiyerlerine ekildikten sonra 24-48 saat 35°C'de inkübasyona bırakıldı. Üreme tespit edilen besiyerleri bakteriyel identifikasyon ve antibiyotik durumunun belirlenebilmesi için üretici firmanın talimatına uygun olarak Phoenix 100 cihazına yüklendi. Taramaya alınan 72 sıvı sabundan 42 (%58)'sinde üreme tespit edildi. Tüm numunelerden izole edilen tek bakteri türü *B. cepacia* complex olarak saptandı. Antibiyotik direnç durumları ise; seftazidim, trimetoprim-sülfametoksazol ve meropenem duyarlı, levofloksasine orta duyarlı, tikarsilin-klavulanik aside dirençli olarak saptandı.

Ne Yapıldı?/Ne Yapılmış?

Hastaneye alınmış tüm sıvı sabunların dağıtımı engellendi ve firmaya geri gönderildi. Eş zamanlı olarak söz konusu firma, ada genelindeki diğer kurumlara bilgi vererek, dağıtılmış olan sıvı sabunların toplatılacağını belirtti. Hastaneye yeni sıvı sabunlar temin edildi ve bakteriyel kontaminasyon açısından aynı yöntem ile değerlendirildikten sonra kullanılmak üzere hastane birimlerine dağıtıldı.

Yorum/Öneri/Tartışılması İstenen Konu

Hastane enfeksiyonlarının engellenmesinin en temel ve en kolay yolu düzenli olarak el yıkamaktır. Hastanemizde karşılaştığımız bu sorunun ciddi salgınlara neden olabilecek etkeni olan *B. cepacia*'nın başta kistik fibrozisli, kronik akciğer hastalığı olan kişiler ve primer immünyetmezlik, onkolojik, transplastasyon uygulanmış, üriner sistem enfeksiyonu, septik artrit, peritonit, bakteremi, sepsis, osteomyelit, menenjit, pnömoni, akciğer apsisi gibi immün sistemi baskılanmış hastalarda artan oranlarda karşılaşılan fırsatçı ölümcül enfeksiyonlara sebep olabileceği bilinmektedir. Kontamine olduğu bilinmeden kullanılacak sıvı sabunlar el hijyeni sağlamak yerine hastanelerde ve/veya sağlık merkezlerinde ciddi enfeksiyonlara sebep olabilmektedir.

Bu nedenle sıvı sabunlarda *B. cepacia* gibi kolaylıkla üreyebilen mikroorganizmaların olabileceğini hatırlatmak ve sabunların kullanılmadan önce olası bakteriyel kontaminasyon açısından denetlenmelerinin önemini vurgulamak isteriz.